

ELS COMPARETS DE SANT ROC QUE VEREMAVEN LES VINYES

L'Arenys de Mar del segle XVII, tal com es feia arreu, s'organitzava socialment entorn de les confraries, que actuaven com a gremis dels diversos oficis. De les moltes que hi va arribar a haver, en van destacar tres: la de Sant Elm, que era la dels mariners; la de Sant Joan, que aplegava els mestres d'aixa i els artesans, i la de Sant Roc, que reunia a comparets i terrassans, és a dir, els pagesos, que es dedicaven principalment al conreu de la vinya. La majoria dels comparets que van arribar per treballar a les vinyes van venir d'Occitània, on Sant Roc ja era un sant molt estimat.

A banda de les seves funcions gremials, la confraria tenia l'encàrrec de fomentar el culte al seu patró. Per això, s'encarregava d'organitzar la festa amb les seves corresponents misses, una missa per cada confrare mort i un cantar general d'ànimes pels volts de la festa de Sant Roc. Durant el segle XVII, la festa de Sant Roc seguia l'estructura bàsica de les celebracions religioses de l'època: ofici solemne al matí, vespres i processó. Entre aquests actes litúrgics se celebraven els àpats i els balls.

Per Sant Roc, els administradors de la confraria feien la capta de diners pel poble acompanyats de músics o joglars. Inicialment, la capta dels macips es feia havent dinat. Tanmateix, amb el pas dels anys la capta del llevant de taula era cada cop més difícil de realitzar entre la sobretaula de dinar i l'hora de la processó. El creixement econòmic i demogràfic d'Arenys de Mar havia comportat també un creixement urbanístic. Quan el poble va anar creixent, els administradors es repartiren la feina, cada un d'ells peregrinava per una part del poble. Amb l'expansió urbanística de finals del segle XVIII, els administradors haurien confiat aquella tasca als macips, per tal de poder arribar a totes les famílies, a l'hora convinguda. Els macips eren els joves i els mossos dels terrassans, els comparets, que en un principi havien suplert els administradors de Sant Roc en la capta del llevant de taula, però que ben aviat van passar a ser els animadors de la festa.

No sabem del cert quan van introduir-se els macips com a participants actius i protagonistes de la festa de Sant Roc. Tampoc sabem si van introduir-se abans o després del costum de ruixar a la gent amb les almorratxes i l'aigua de colònia. El que sí que sabem és que aquesta acció es va anar introduint amb el costum del llevant de taula.

Els administradors de la confraria obsequiaven la generositat dels que els donaven ajut a les despeses de la festa. L'acció de ruixar era una acció merament festiva, que vinculava la festa oficial amb la religiositat popular allunyada del cànon de l'Església. Als Països Catalans, aquest costum de ruixar amb aigua no era exclusiu d'Arenys de Mar, ni de la festa de Sant Roc, si bé és una tradició que només s'ha conservat a la festa de Sant Roc d'Arenys de Mar.